

Επηρεάζουν οι σχέσεις καθηγητών - μαθητών την ευημερία των μαθητών στο σχολείο;

- Τέσσερις στους πέντε μαθητές στις χώρες του ΟΟΣΑ συμφωνούν ή συμφωνούν απόλυτα ότι αισθάνονται ευτυχισμένοι στο σχολείο ή ότι αισθάνονται ότι ανήκουν στο σχολείο.
- Οι σχέσεις καθηγητών - μαθητών συνδέονται στενά τόσο με τις επιδόσεις στα μαθηματικά όσο και με την ευτυχία και την αίσθηση του ανήκειν στο σχολείο.
- Κατά μέσο όρο στις χώρες του ΟΟΣΑ, το 71% των μαθητών φοιτούν σε σχολεία των οποίων οι διευθυντές ανέφεραν ότι οι εκπαιδευτικοί εκτιμούν την κοινωνική και συναισθηματική ανάπτυξη των μαθητών τους εξίσου με την ακαδημαϊκή τους επάρκεια.

Τα παιδιά περνούν στο σχολείο περίπου το ένα τρίτο των ωρών εγρήγορσής τους τις περισσότερες εβδομάδες του έτους. Έτσι, τα σχολεία έχουν σημαντικό αντίκτυπο στην ποιότητα ζωής των παιδιών - συμπεριλαμβανομένων των σχέσεών τους με τους συνομηλίκους και τους ενήλικες, καθώς και των προδιαθέσεών τους απέναντι στη μάθηση και τη ζωή γενικότερα. Οι διαχρονικές μελέτες δείχνουν ότι τα αποτελέσματα των μαθητών στο τεστ PISA συσχετίζονται με το πόσο καλά θα τα πάνε οι μαθητές αργότερα στη ζωή τους - αλλά οι ισχυρές επιδόσεις σε τυποποιημένες αξιολογήσεις όπως το PISA εξηγούν μόνο ένα μικρό μέρος των μελλοντικών αποτελεσμάτων σε άλλες προσπάθειες. Η επιτυχία και η ευημερία στη ζωή εξαρτώνται επίσης από το πόσο καλά οι μαθητές μπόρεσαν να αναπτυχθούν κοινωνικά και συναισθηματικά.

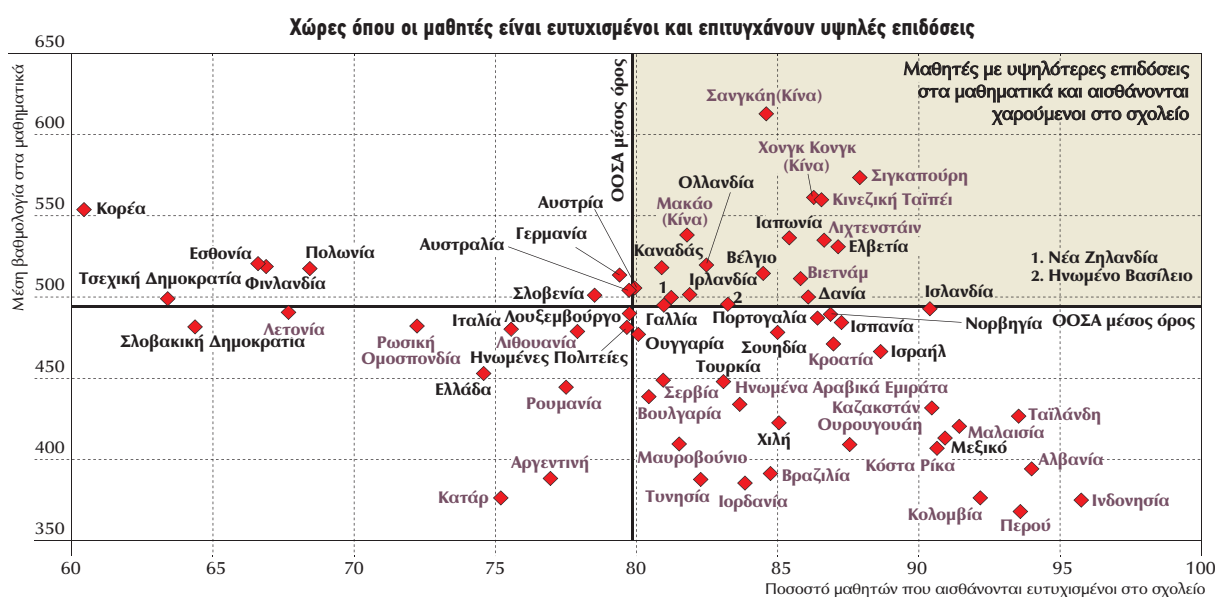
Οι μαθητές είναι πιο πιθανό να είναι ευτυχισμένοι στο σχολείο...

Για πρώτη φορά, το PISA 2012 ζήτησε από τους μαθητές να αξιολογήσουν την ευτυχία τους στο σχολείο. Καθώς τα σχολεία αποτελούν ένα, αν όχι το πρωταρχικό κοινωνικό περιβάλλον για τους 15χρονους, αυτές οι υποκειμενικές αξιολογήσεις παρέχουν μια καλή ένδειξη για το κατά πόσον τα εκπαιδευτικά συστήματα είναι σε θέση να προωθήσουν ή να υπονομεύσουν τη συνολική ευημερία των μαθητών. Κατά μέσο όρο, οι μαθητές ανέφεραν ότι αισθάνονται ευτυχισμένοι στο σχολείο. Σε όλες τις χώρες του ΟΟΣΑ, το 80% των μαθητών συμφώνησαν ή συμφώνησαν απόλυτα με τη δήλωση «Νιώθω ευτυχισμένος στο σχολείο». Το ποσοστό των μαθητών που ανέφεραν ότι είναι ευτυχισμένοι στο σχολείο ήταν το μεγαλύτερο στην Αλβανία, την Ινδονησία και το Περού και το μικρότερο στην Τσεχική Δημοκρατία, την Κορέα και τη Σλοβακική Δημοκρατία. Οι μαθητές στο Βέλγιο, το Χονγκ Κονγκ-Κίνα, την Ιαπωνία, το Λιχτενστάιν, τη Σαγκάη-Κίνα, τη Σιγκαπούρη, την Ελβετία και την Κινεζική Ταϊπέι ανέφεραν πάνω από το μέσο όρο επίπεδα ευτυχίας στο σχολείο, ενώ παρουσίασαν πάνω από το μέσο όρο επιδόσεις στα μαθηματικά.

Πώς μπορούν τα εκπαιδευτικά συστήματα να υποστηρίξουν καλύτερα τους εκπαιδευτικούς, τους διευθυντές των σχολείων και τις οικογένειες στις προσπάθειές τους να προωθήσουν τόσο τις ακαδημαϊκές επιδόσεις όσο και την υγιή κοινωνική και συναισθηματική ανάπτυξη των μαθητών; Είναι η ακαδημαϊκή επιτυχία εγγενώς συνδεδεμένη με άγχος και, ως αποτέλεσμα, με λιγότερη απόλαυση της μάθησης;

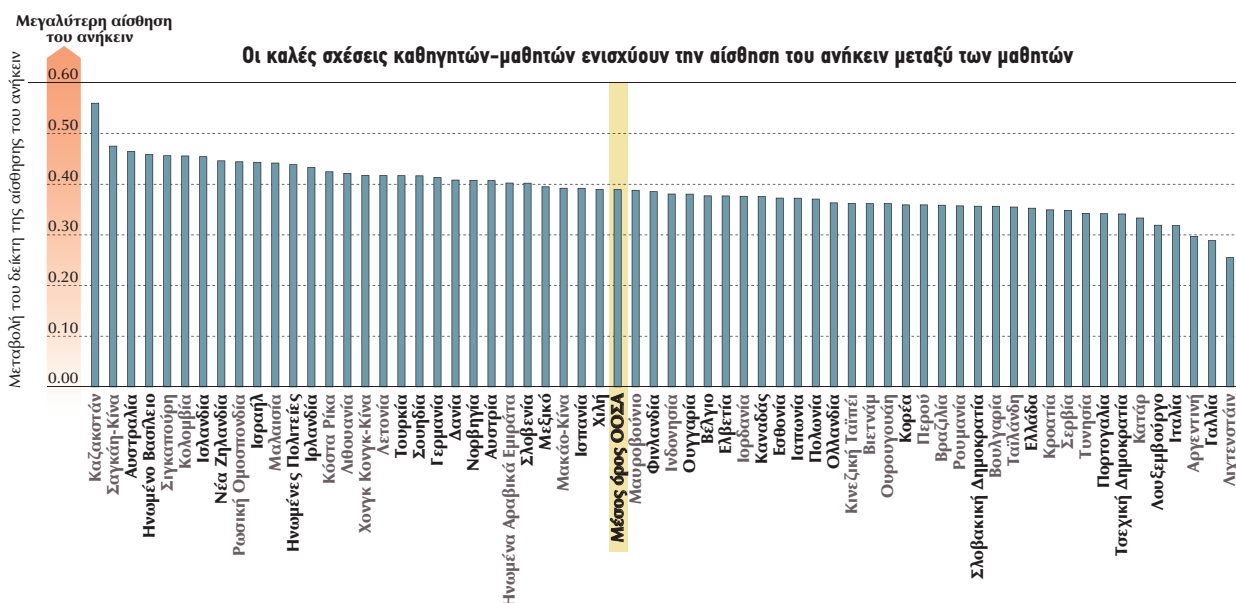
...όταν έχουν καλές σχέσεις με τους δασκάλους τους.

ΤΟ PISA υποδηλώνει ότι οι θετικές και εποικοδομητικές σχέσεις μεταξύ εκπαιδευτικών και μαθητών συνδέονται με καλύτερες επιδόσεις στα μαθηματικά - και μπορούν να αποτελέσουν βασικό μέσο, μέσω του οποίου, τα σχολεία μπορούν να προωθήσουν την κοινωνική και συναισθηματική ευημερία των μαθητών. Κατά μέσο όρο στις χώρες του ΟΟΣΑ, όταν συγκρίνονται μαθητές με παρόμοιο κοινωνικοοικονομικό υπόβαθρο και επιδόσεις στα μαθηματικά, οι μαθητές που ανέφεραν ότι απολαμβάνουν καλές σχέσεις με τους καθηγητές τους (π.χ. τα πάνε καλά με τους περισσότερους καθηγητές τους· οι περισσότεροι καθηγητές ενδιαφέρονται για την ευημερία τους· οι περισσότεροι καθηγητές ακούνε πραγματικά τι έχουν να πουν· θα λάβουν επιπλέον βοήθεια από τους καθηγητές τους, αν χρειαστεί· και οι περισσότεροι καθηγητές φέρονται δίκαια) είχαν περισσότερες πιθανότητες να αναφέρουν ότι είναι ευτυχημένοι στο σχολείο, ότι κάνουν εύκολα φίλους στο σχολείο, ότι αισθάνονται ότι ανήκουν κάπου και ότι είναι ικανοποιημένοι με το σχολείο τους. Είναι επίσης λιγότερο πιθανό να αναφέρουν ότι αισθάνονται μοναξιά στο σχολείο ή ότι αισθάνονται παρείσακτοι ή αμήχανοι και εκτός τόπου και χρόνου στο σχολείο.

Πηγή: OECD, PISA 2012 Database, Πίνακας I.2.3a και Σχήμα III.1.2

StatLink <http://dx.doi.org/10.1787/888932935667> • StatLink <http://dx.doi.org/10.1787/888932963787>

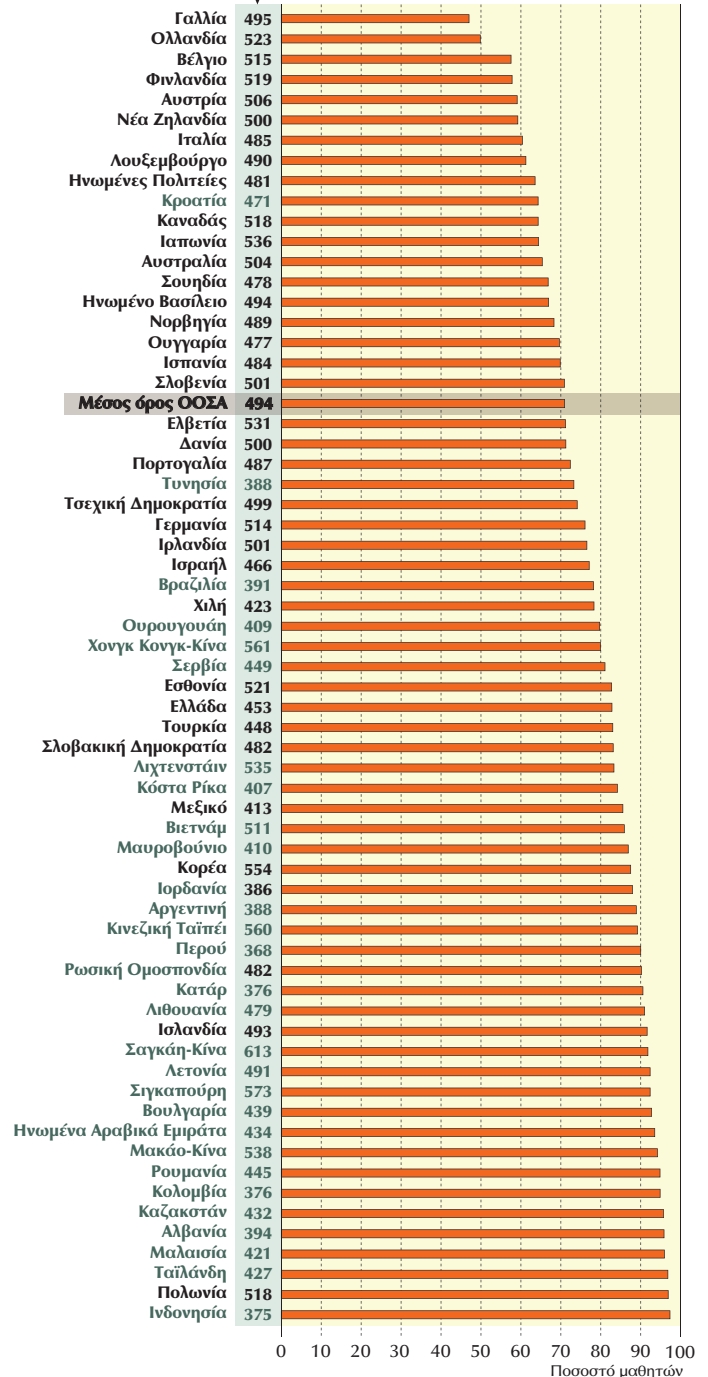

Σημείωση: Όλες οι διαφορές είναι στατιστικά σημαντικές. Οι χώρες και οι οικονομίες κατατάσσονται κατά φθίνουσα σειρά ως προς τη διαφορά στο δείκτη της αίσθησης που ανήκειν που συνδέεται με μια αλλαγή κατά μία μονάδα στο δείκτη των σχέσεων μεταξύ εκπαιδευτικών και μαθητών, αφού ληφθούν υπόψη οι διαφορές στην κοινωνικοοικονομική κατάσταση των μαθητών και στις επιδόσεις τους στα μαθηματικά. Πηγή: OECD, PISA 2012 Database, Πίνακας III.5.19. StatLink <http://dx.doi.org/10.1787/888932963996>

Εκεί όπου η ευημερία των μαθητών θεωρείται εξίσου σημαντική με τις ακαδημαϊκές επιδόσεις

Μέση βαθμολογία στα μαθηματικά

Στα σχολεία με καλύτερες σχέσεις καθηγητών-μαθητών, οι μαθητές είχαν επίσης λιγότερες πιθανότητες να αναφέρουν ότι έφταναν αργοπορημένοι στο σχολείο ή ότι απουσίαζαν αδικαιολόγητα από το σχολείο για κάποιες ώρες ή για ολόκληρες ημέρες κατά τη διάρκεια των δύο εβδομάδων πριν από το τεστ PISA. Για παράδειγμα, σε όλες τις χώρες και οικονομίες εκτός από το Χονγκ Κονγκ-Κίνα, την Ινδονησία, το Λιχτενστάιν και τη Μαλαισία, μεταξύ των μαθητών που είχαν παρόμοια επάρκεια στα μαθηματικά και προέρχονταν από παρόμοιο κοινωνικοοικονομικό υπόβαθρο, οι μαθητές που φοιτούσαν σε σχολεία όπου οι σχέσεις μεταξύ εκπαιδευτικών και μαθητών ήταν καλύτερες ήταν λιγότερο πιθανό να αναφέρουν ότι έφτασαν αργοπορημένοι κατά τη διάρκεια των δύο εβδομάδων πριν από το τεστ PISA. Στον Καναδά, την Κροατία, τη Δανία, τη Φινλανδία, την Ελλάδα, την Ισλανδία, το Καζακστάν, την Κορέα, την Πολωνία, την Πορτογαλία, τη Ρωσική Ομοσπονδία, τη Σλοβενία, την Ισπανία και την Ελβετία, η διαφορά αυτή είναι ιδιαίτερα μεγάλη - πέντε ποσοστιαίες μονάδες ή και περισσότερο.

Το σχολείο είναι κάτι περισσότερο από την απόκτηση ειδικών γνώσεων

Τα στοιχεία του PISA αποκαλύπτουν ότι οι περισσότεροι μαθητές φοιτούν σε σχολεία όπου οι εκπαιδευτικοί πιστεύουν ότι η κοινωνική και συναισθηματική ανάπτυξη των μαθητών τους είναι εξίσου σημαντική όπως η απόκτηση ειδικών γνώσεων και δεξιοτήτων. Οι διευθυντές σχολείων που απάντησαν στο ερωτηματολόγιο σχολικού ιστορικού του PISA 2012 ρωτήθηκαν αν συμφωνούν ότι οι καθηγητές μαθηματικών στο σχολείο τους θεωρούν την κοινωνική και συναισθηματική ανάπτυξη των μαθητών εξίσου σημαντική με την κατάκτηση των μαθηματικών δεξιοτήτων και γνώσεων. Το ερώτημα αυτό αποσκοπεί στον προσδιορισμό του βαθμού στον οποίο οι διευθυντές σχολείων στις συμμετέχουσες χώρες και οικονομίες θεωρούν ότι ο στόχος της βοήθειας προς τους μαθητές να αναπτυχθούν κοινωνικά και συναισθηματικά είναι τόσο πολύτιμος όσο πολύτιμη θεωρείται και η ανάπτυξη ειδικών δεξιοτήτων και ικανοτήτων από μια ομάδα εκπαιδευτικών.

Σημείωση: Το σχήμα δείχνει το ποσοστό των μαθητών που φοιτούν σε σχολεία των οποίων ο/η διευθυντής/ντρια συμφωνεί ή συμφωνεί απόλυτα ότι υπάρχει συνείδηση μεταξύ των καθηγητών μαθηματικών στο ότι η κοινωνική και συναισθηματική ανάπτυξη των μαθητών είναι εξίσου σημαντική με την απόκτηση μαθηματικών δεξιοτήτων και γνώσεων από τους μαθητές στην τάξη.

Οι χώρες και οι οικονομίες κατατάσσονται κατά αύξουσα σειρά ως προς το ποσοστό των μαθητών που φοιτούν σε σχολεία όπου υπάρχει συνείδηση ως προς τη σημασία της κοινωνικής και συναισθηματικής ανάπτυξης των μαθητών.

Πηγή: OECD, PISA 2012 Database, Σχήμα III.1.1

StatLink <http://dx.doi.org/10.1787/888932963787>

PISA

IN FOCUS

Συνολικά, οι περισσότεροι μαθητές στις χώρες και τις οικονομίες που συμμετέχουν στο PISA φοιτούν σε σχολεία των οποίων οι διευθυντές πιστεύουν ότι η κοινωνική και συναισθηματική ανάπτυξη των μαθητών τους έχει την ίδια αξία για τους καθηγητές μαθηματικών στο σχολείο τους με την απόκτηση μαθηματικών δεξιοτήτων. Κατά μέσο όρο στις χώρες του ΟΟΣΑ, το 71% των μαθητών φοιτούν σε σχολεία των οποίων οι διευθυντές ανέφεραν κάτι τέτοιο. Ωστόσο, ο μέσος όρος του ΟΟΣΑ συγκαλύπτει μεγάλες διαφορές μεταξύ των χωρών και οικονομιών. Συγκεκριμένα, το ποσοστό αυτό τείνει να είναι χαμηλότερο στις χώρες του ΟΟΣΑ από ό,τι στις χώρες και τις οικονομίες εταιρίους με υψηλές και χαμηλές επιδόσεις. Η Ισλανδία και η Πολωνία είναι οι μόνες χώρες του ΟΟΣΑ όπου πάνω από το 90% των μαθητών φοιτούν σε σχολεία των οποίων ο/η διευθυντής/ντρια πιστεύει ότι η κοινωνική και συναισθηματική ανάπτυξη των μαθητών τους έχει την ίδια αξία για τους καθηγητές μαθηματικών στο σχολείο τους με την απόκτηση μαθηματικών δεξιοτήτων. Σε 6 χώρες του ΟΟΣΑ, λιγότεροι από το 60% των μαθητών φοιτούν σε τέτοια σχολεία.

Συμπέρασμα: Η ακαδημαϊκή επίδοση που αποβαίνει εις βάρος της ευημερίας των μαθητών δεν αποτελεί ολοκληρωμένο επίτευγμα. Το PISA διαπιστώνει ότι οι περισσότεροι εκπαιδευτικοί και διευθυντές αναγνωρίζουν ότι η κοινωνικο-συναισθηματική ανάπτυξη των μαθητών τους είναι εξίσου σημαντική με την κατάκτηση των σχολικών μαθημάτων. Οι καλές σχέσεις καθηγητών-μαθητών παίζουν σημαντικό ρόλο σε αυτή την ανάπτυξη - και στη στάση των μαθητών απέναντι στη μάθηση. Όταν οι μαθητές έχουν καλές σχέσεις με τους καθηγητές τους, βελτιώνονται οι επιδόσεις τους αλλά και η αίσθηση του ανήκειν στο σχολείο.

Για περισσότερες πληροφορίες

Επικοινωνία Francesca Borgonovi (Francesca.Borgonovi@oecd.org)

Βλέπε OECD (2013), *PISA 2012 Results: Ready to Learn (Volume III): Students' Engagement, Drive and Self-Beliefs*, PISA, OECD Publishing, Παρίσι.

Επισκεφθείτε το www.pisa.oecd.org www.oecd.org/pisa/infocus Δείκτες εκπαίδευσης στο επίκεντρο Teaching in Focus

Πιστώσεις φωτογραφιών: © khoa vu/Flickr/Getty Images © Shutterstock/Kzenon © Simon Jarratt/Corbis

Το παρόν έγγραφο δημοσιεύεται υπό την ευθύνη του Γενικού Γραμματέα του ΟΟΣΑ. Οι απόψεις που εκφράζονται και τα επιχειρήματα που χρησιμοποιούνται σε αυτό δεν αντικατοπτρίζουν απαραίτητα τις επίσημες απόψεις των χωρών μελών του ΟΟΣΑ.

Το παρόν έγγραφο και οποιοδήποτε χάρτης που περιλαμβάνεται σε αυτό δεν θίγει το καθεστώς ή την κυριαρχία επί οποιουδήποτε εδάφους, την οριοθέτηση των διεθνών συνόρων και συνόρων και την ονομασία οποιουδήποτε εδάφους, πόλης ή περιοχής.

Τα στατιστικά στοιχεία για το Ισραήλ παρέχονται από τις αρμόδιες ισραηλινές αρχές και τελούν υπό την ευθύνη τους. Η χρήση των εν λόγω στοιχείων από τον ΟΟΣΑ δεν θίγει το καθεστώς των Υψηλών του Γκολάν, της Ανατολικής Ιερουσαλήμ και των ισραηλινών οικισμών στη Δυτική Όχθη σύμφωνα με τους όρους του διεθνούς δικαίου.

Αρχικά εκδοθέν από τον ΟΟΣΑ με τον τίτλο : «Do teacher-student relations affect students' well-being at school?», PISA in Focus, No. 50, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/5js391zxfj1-en>. Η μετάφραση δεν έγινε από τον ΟΟΣΑ και δεν πρέπει να θεωρείται επίσημη μετάφραση του ΟΟΣΑ. Η ποιότητα της μετάφρασης και η συμφωνία της με τη γλώσσα του πρωτότυπου κειμένου είναι αποκλειστική ευθύνη του/της/των μεταφραστή/τριας/ών. Σε περίπτωση ασυμφωνίας ανάμεσα στην πρωτότυπη εργασία και στη μετάφραση, μόνο το πρωτότυπο κείμενο θα θεωρηθεί έγκυρο.

Η χρήση του αρσενικού γένους γίνεται χάρην οικονομίας, προκειμένου να αποφευχθεί η προσθήκη πολλαπλών επιθημάτων που δυσκολεύουν την ανάγνωση του κειμένου και δεν αναφέρεται αναγκαστικά στο πραγματικό γένος των υποκειμένων.

Η μετάφραση, προσαρμογή και γραφιστική επιμέλεια του κειμένου έγιναν στο πλαίσιο του Έργου «Δημιουργία Ερευνητικών Υποδομών, Επεξεργασία Ερευνητικού Υλικού και Επικοινωνία Αποτελεσμάτων Διεθνών Εκπαιδευτικών Ερευνών» με Επιστημονικό Υπεύθυνο τον Καθηγητή του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων Αναστάσιο Εμβλωτή. Χρηματοδοτήθηκε βάσει της Προγραμματικής Σύμβασης του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού με το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων μέσω του Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης 2021-2025.

Τομεακό
Πρόγραμμα
Ανάπτυξης
2021 - 2025

Εθνικό
Πρόγραμμα
Ανάπτυξης
2021 - 2025